

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

17'nci Toplantı

11 Şubat 2016 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- *Tıbbi Ürün Sahteciliği ve Halk Sağlığına Tehditler İçeren Benzeri Suçlar Hakkında Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/321)*

2.- *Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile İran İslam Cumhuriyeti Sağlık ve Tıbbi Eğitim Bakanlığı Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/406)*

3.- *Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/339)*

4.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/344)

5.- Güneyde Sürdürülebilir Kalkınma İçin Bilim ve Teknoloji Komisyonuna Üye Devlet Olarak Katılım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/526)

6.- Türkiye Cumhuriyeti Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı Arasında Bilim, Teknoloji, Sanayi ve Girişimcilik Alanında İşbirliğini Güçlendirmeye Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/504)

7.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/468)

8.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve E-Devlet Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/566)

9.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliğine Yönelik Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/506)

10.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/527)

11.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/572)

12.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cibuti'de TİKA Program Koordinasyon Ofisi Kurulmasına ve Teknik İşbirliğine Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/578)

13.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Mali İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/581)

14.- Gelişen Sekiz Ülke Ekonomik İşbirliği Örgütü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/534)

15.- Türkiye Cumhuriyetine Şanhay İşbirliği Örgütünün Diyalog Ortağı Statüsü Tanınmasına İlişkin Muhtıranın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/588)

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyona: Dışişleri Kom.

Tarih: 11/02/2016 Saat:

Kayıt: Dışişleri Kom. Stenograf:

Uzman: ..... Sayfa: 3

11 Şubat 2016 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.01

BAŞKAN: Taha ÖZHAN (Malatya)

BAŞKAN VEKİLİ: Cemalettin Kani TORUN (Bursa)

SÖZCÜ: Sena Nur ÇELİK (Antalya)

KÂTİP: Hasan Basri KURT (Samsun)

BAŞKAN – Hayırlı sabahlar. Günaydın.

Bu haftaki 2'nci Toplantımızı, Dışişleri Komisyonunun 26'ncı Yasama Dönemi Birinci Yasama Yılı 17'nci Toplantısını açıyorum.

Yeter sayımız vardır.

Bugün de 15 uluslararası anlaşmayı görüşmeyi planlıyoruz. Gündemin hemen ilk sırasında tıbbi ürün sahteciliğiyle ilgili bir anlaşmamız var. Hemen 2'nci sırada, İran'la imzalanan sağlık ve tıp bilimleri alanında bir başka anlaşma var. 3'üncü sırada, Benin'le imzalanan bilimsel ve teknolojik iş birliği protokolü anlaşması var. Gündemin 4'üncü sırasında, Karadağ'la imzalanan yine benzer bir anlaşma var. Hemen ardından, Güneyde Sürdürülebilir Kalkınma İçin Bilim ve Teknoloji Komisyonuna Üye Devlet Olarak Katılım Anlaşması var. 6'ncı sırada, Azerbaycan'la imzalanan yine benzer bir anlaşma var bilim ve teknoloji alanında. 7'nci sırada, Çin'le imzalanan bilgi ve iletişim teknolojileri alanında bir anlaşmamız var. Ardından, Bulgaristan'la imzalanan bilgi ve iletişim alanında başka bir anlaşma var. 9'uncu sırada, Yemen'le imzalanan kalkınma iş birliğine yönelik bir mutabakat muhtırası var. 10'uncu sırada, Ürdün'le imzalanan bir kalkınma iş birliği anlaşması var. Hemen ardından, yine, Pakistan'la imzalanan bir iş birliği protokolümüz var. Gündemin 12'nci sırasında, Cibuti'yle imzalanan TİKA ofisinin Cibuti'de açılmasına yönelik bir protokol var. 13'üncü sırada, Kenya'yla imzalanan teknik ve mali iş birliği anlaşması var. 14'üncü sırada, Gelişen Sekiz Ülke Ekonomik İşbirliği Örgütü Şartı'nın onaylanmasına dair bir kanun tasarımız var. Gündemin son sırasında da Türkiye Cumhuriyetine Şanhay İşbirliği Örgütü'nün Diyalog Ortağı Statüsünün Tanınmasına İlişkin Muhtıra'nın onaylanmasına dair bir kanun tasarımız var.

Ağırlıklı olarak kalkınma, bilgi, iletişim ve girişte de Sağlık Bakanlığımızla ilgili anlaşmalarımız var.

Ben hemen gündemin 1'inci maddesine geçiyorum.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Tıbbi Ürün Sahteciliği ve Halk Sağlığına Tehditler İçeren Benzeri Suçlar Hakkında Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/321)

BAŞKAN – Tıbbi Ürün Sahteciliği ve Halk Sağlığına Tehditler İçeren Benzeri Suçlar Hakkında Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/321) esas numaralı Tasarı 3 Aralık 2015 tarihinde Meclise sunulmuş, 11 Aralıkta da Komisyonumuza gelmişti.

Ben hemen sözü Dışişleri Bakanlığından Sayın Büyükelçi Yalçın'a vermek istiyorum.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ ÜMİT YALÇIN – Sayın Başkan, saygılar.

Bu gece de Bakanlığımızın bütçesini Plan ve Bütçe Komisyonunda gece üçte olumlu sonuçla bağladık. O yüzden dört beş saat önce yine yüce Meclisteydim. Bugün de mesaiyi Mecliste başlattık. O yüzden Mecliste bir oda, belki ufak bir oda olursa çalışmalarımıza daha etkin devam edebiliriz.

BAŞKAN – Hemen verebiliriz.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ ÜMİT YALÇIN – Tüm komite üyelerini saygıyla selamlıyorum ve kolaylıklar diliyorum.

Bugünkü ilk belgemiz Tıbbi Ürün Sahteciliği ve Halk Sağlığına Tehditler İçeren Benzer Suçlar Hakkında Avrupa Konseyi Sözleşmesi. Bu belgeyi 28 Ekim 2011'de imzaya açmış Avrupa Konseyi. Biz de hemen 2012'de imzalamışız. Bu, kendi alanında ilk uluslararası hukuki belge niteliğinde. Tabii, özellikle İnternet üzerinden bu sahte ilaç satışlarının artmasıyla buna önlem alma ihtiyacı doğmuş ve bu da tabii tek taraflı yapılacak bir şey değil. O yüzden uluslararası iş birliği gerektiren bir konu. Bu bakımdan hayati önem taşıyor. Zaten birçok Avrupa Konseyi üyesi de imzalamış veya onaylamış. O yüzden yüce Meclisin ve bu komitenin bir an önce bu hayati önemdeki tıbbi ürün sahteciliği ve özellikle İnternet üzerinden yapılan sahteciliği önleyecek belgeyi onaylamasında son derece fayda var.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sağlık Bakanlığından Müsteşar Yardımcısı Sayın Çelik, buyurun.

SAĞLIK BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI HÜSEYİN ÇELİK – Sayın Başkan, değerli üyeler; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: Dışişleri Kom.

Tarih: 11/02/2016

Saat:

Kayıt: Dışişleri Kom. Stenograf:

Uzman: ..... Sayfa: 4

Özellikle vatandaşlarımızın sağlıklı ürünlere ulaşması adına önemli bir sözleşme. Ben hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Bu da aslında 24' üncü Yasama Döneminde gelmiş ve bu Komisyonda görüşülerek oy birliğiyle kabul edilmiş bir başka tasarı.

Söz almak isteyen üyemiz var mı?

Buyurun Sayın Salıcı.

OĞUZ KAAN SALICI (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli üyeler, değerli Bakanlık temsilcileri; biz tabii, tıbbi ürün sahteciliği ve halk sağlığıyla ilgili bir anlaşma imzalıyoruz ya da bir anlaşmayı Komisyonda görüşüyoruz ama öbür taraftan kendi ülkemizi içiyle ilgili yaşamış olduğumuz bazı sıkıntılar var. Örneğin, ben geçen hafta Düzce'deydim. Düzce'ye gitmek durumunda kaldık çünkü İstanbul'u besleyen ana akarsulardan bir tanesi Melen suyu, Büyük Melen ve Melen. Buralarda "katı atık bertaraf tesisi" adı altında bir tesis yapılmış. Düzce'deki bütün ilçelerin, Düzce merkez dâhil olmak üzere, tamamı katı atıklarını o tesise götürüyorlar ama birincisi, ÇED raporu alınmış ve ÇED raporu daha sonra mahkeme kararıyla iptal edilmiş ve tesis çalışmaya devam ediyor. İkincisi, tesis Melen suyuna 200 metre mesafede. Dolayısıyla oradaki bütün kirli su Melen Çayı'na boşalıyor. Üçüncüsü, Melen Çayı'na daha rahat boşalsın diye oraya bir isale sistemi yapmışlar yani doğrudan Melen Çayı'na aktarılıyor. Melen Çayı'na aktarılan o kirli su doğrudan İstanbul'a içme suyu olarak geliyor ya da kullanma suyu olarak geliyor. Şimdi burada ifade etmekte zorluk çektiğim çok kötü görüntülerle karşılaştık. Orada atık suyun birikmesi için bir havuz yapılmış. Belediye Başkanı düzenli olarak o havuzdan suyu alıp doğrudan Melen suyuna boşaltıyorlar. Ben Düzce'nin bütün ilçelerini gezdim. Hiçbirinde kanalizasyonun biyolojik arıtmaya tabi tutulduğu bir yer yok. Düzce merkezde var sadece.

Bu sadece Düzcelilerin hayatını etkilemiyor. Çoğunlukla İstanbul'a gelen içme suyunu etkiliyor. Onunla ilgili, Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı döneminde Sayın Cumhurbaşkanının sıklıkla gündeme getirdiği sosyal demokrat halkçı belediyeler zamanında İstanbul'un su sorunu olduğu, bu sorunun daha sonra çözüldüğüyle ilgili muhtelif demeçlerini hepimiz dinlemişizdir, Büyükşehir Belediye Başkanırken de Başbakanken de Cumhurbaşkanırken de.

Şimdi, ortada böyle bir sıkıntıyla karşı karşıyayız. Bu konuyla ilgili -dün de arkadaşlarımız Mecliste konuyu gündeme getirdiler- bir Meclis araştırma önergesi verdik. Ben bugün halk sağlığıyla ilgili bir anlaşmayı göz önünde bulundurarak bir çalışma yürüttüğümüz için bu konuyu da gündeme getirmek istiyorum.

Bu katı atık tesisinin 500 metre yukarısında da bir baraj var, Hasanlar Barajı var. Yani neresinden tutsanız mesele elde kalıyor.

Böyle bir konunun zabıtlara girmesini istediğim için bu konuyu gündeme getirmiş durumdayım. Bununla ilgili -sonuçta hepimiz Türkiye milletvekiliyiz- bütün arkadaşlarımızın da gerekli hassasiyeti göstermesini rica ediyorum.

Teşekkür ederim.

AZMİ EKİNCİ (İstanbul) – Dolayısıyla "Bunu imzalamayalım." diyorsunuz yani.

OĞUZ KAAN SALICI (İstanbul) – Yurt dışıyla ilgili böyle bir anlaşmayı imzalamakta bir beis görmüyoruz. Problem yurdumuzun içinde, ben onu söylüyorum sadece.

BAŞKAN – Anlaşmıştır. "Yurtta sağlık, dihanada sağlık." yaklaşımı var.

Tabii detaylı konu, siz de sığağı sığağına incelemişsiniz. Bilmiyorum Sağlık Bakanlığından spesifik olarak bir cevap olur mu ama yine bilgi notu da isteyebiliriz halk sağlığı boyutuyla ilgili.

SAĞLIK BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI HÜSEYİN ÇELİK – Sayın Başkanım, Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Kurumunun yasal görevi, son noktadan ve su depolarından suyu alıp, analiz edip, bunun insan sağlığı açısından riskini ya da uygunluğunu koyup onun takibini yapmak ama Sayın Milletvekilimin söylediği hususları da not alıp kendisine, en azından kendi Bakanlığımızla ilgili kısmını ayrıca iletelim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ ÜMİT YALÇIN – Başkanım, ben söz isteyebilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ ÜMİT YALÇIN – Ben de bu anlaşmayı savunmak için burada olduğum için, kayıtların akışı bakımından kayda geçsin diye...

Tabii "halk sağlığı" deyince Sayın Vekilimiz haklı olarak onu kayda geçirdi ama bizim şu anda bu savunduğumuz sözleşme "tıbbi ürün sahteciliği ve buna benzer suçlar" dediği için -yanlış anlama olmasın diye söylüyorum- bu sözleşme tamamen ilaç, tıbbi ürünler, tıbbi malzemelerle ilgili sahtecilikle ilgili. Onu belirtmek istedim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim. Sayın Salıcı zaten onu ayırmıştı kendisi konuşurken.

Buyurun Sayın Salıcı.

FEVZİ ŞANVERDİ (Hatay) – Kayıtlara girmesi açısından söyledi.

OĞUZ KAAN SALICI (İstanbul) – Yok, ben anlaşmaları okuyorum biliyorsunuz. Onun için anlaşmanın içeriğinden haberdarım.

Tabii, problem şurada, biz burada bakanlık temsilcisi arkadaşlarımız geldiği zaman ve bir soru ifade ettiğimiz zaman genelde şöyle bir cevapla karşılaşıyoruz: "O konu bizim alanımıza girmiyor." Benim alanıma giriyor çünkü ben o suyu içiyorum. İstanbul'da yaşayan herkesin alanına giriyor ve toplam nüfusun, nereden baksanız, beşte 1'i ve biz o suyu tüketiyoruz. Dolayısıyla biz burada halk sağlığıyla ilgili bir anlaşmayı konuşuyoruz ama kendi sağlığımızı, kendi halkımızın sağlığını çok da fazla göz önünde bulundurmayan bir sistemle yürüyoruz. Bunun siyasi bir tarafı yok, tamamen insan sağlığıyla ilgili bir durum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: Dışişleri Kom.

Tarih: 11/02/2016

Saat:

Kayıt: Dışişleri Kom. Stenograf:

Uzman: ..... Sayfa: 5

Dolayısıyla eğer Sağlık Bakanlığı benim yanıma birkaç tane bu konuyla ilgilenen bürokratını verirse ben bütün Düzce'nin ilçelerini ayaklarımıza çizme giyerek –daha önce yaptım, gayet de iyi biliyorum nerede olduğunu- kanalizasyon hangi noktadan Melen Çayı'na doğrudan boşalıyor, nerede "Bertaraf tesisi var." deniyor ama öyle bir tesis aslında yok ya da nerede belediye vidanjörleri o suyu alıp Melen suyuna birkaç yüz metre ileride boşaltıyor; bunları gösterebilirim. Dolayısıyla, suç teşkil ediyorsa gereğinin yapılmasını isterim, suç teşkil etmiyorsa da zaten "Memleketin çivisi çıkmış." demektir yani.

Teşekkür ederim.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ ÜMİT YALÇIN – Ben belki diğer komite üyeleri anlaşmanın içeriğini bilmiyorsa "Niye imzalıyoruz? Neyi kabul ediyoruz?" demesinler diye söyledim.

SAĞLIK BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI HÜSEYİN ÇELİK – Sayın Başkanım, Sağlık Bakanlığı olarak Çevre Bakanlığıyla burada bir iş birliği ihtiyacı olduğu açık. Ancak biz Sağlık Bakanlığı olarak içme sularının çıktı olarak kontrolünü düzenli olarak yapıyoruz. Belediyelerimizle bu konuda yakın bir iş birliğimiz var. Arzu edilirse, Düzce'yle ilgili ya da İstanbul'la ilgili içme sularının belediyelerin koordine ettiği, yürüttüğü düzenlemedeki suların çıktılarını da paylaşabiliriz. Bu anlamda bir sıkıntımız yok.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddesini okutuyorum:

TIBBİ ÜRÜN SAHTECİLİĞİ VE HALK SAĞLIĞINA TEHDİTLER İÇEREN BENZERİ SUÇLAR HAKKINDA AVRUPA KONSEYİ SÖZLEŞMESİNİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) Hükümetimiz adına 29 Haziran 2012 tarihinde Strazburg'da imzalanan "Tıbbi Ürün Sahteciliği ve Halk Sağlığına Tehditler İçeren Benzeri Suçlar Hakkında Avrupa Konseyi Sözleşmesi"nin beyanla birlikte onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(1/321) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon Raporu hakkında İstanbul Milletvekili Azmi Ekinci, Rize Milletvekili Osman Aşkın Bak, Şanlıurfa Milletvekili Halil Özcan ve Mardin Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı'nın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Taha Özhan

Malatya

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Muhalefet şerhi olan vekillerimiz lütfen pazartesi saat 17.00'ye kadar bize ulaştırırsınlar.

Gündemin 2'nci maddesine geçiyorum.

2.- Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile İran İslam Cumhuriyeti Sağlık ve Tıbbi Eğitim Bakanlığı Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/406)

BAŞKAN – Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile İran İslam Cumhuriyeti Sağlık ve Tıbbi Eğitim Bakanlığı Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/406) esas numaralı Tasarı 3 Aralık 2015 tarihinde Meclise sunulmuş, 23 Ocak 2016 tarihinde de Komisyonumuza havale edilmiştir.

Ben sözü Dışişleri Bakanlığına veriyorum.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ ÜMİT YALÇIN – Sayın Başkan, bu konuda daha yeni ve daha kapsamlı bir anlaşma imzaladık. O yüzden eğer komite üyeleri de uygun görürse bunu geri çekebiliriz. Böylece daha gelişmiş, daha etkin bir anlaşmayı daha sonra arz edebiliriz aynı konuda.

BAŞKAN – Anlaşılmalıdır.

Buyurun, sizin ekleyeceğiniz bir şey var mı?

SAĞLIK BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI HÜSEYİN ÇELİK – Ekleyeceğim bir husus yok efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Bu, geçen hafta itibarıyla Başbakanlığa... Bunun güncellenmiş bilgisi bize ulaştı ama yeni ulaştı yani o da zaten herhâlde -10 Şubat 2016 yani- bugün itibarıyla bize bir şekilde gelmiş. Dolayısıyla tasarının görüşmelerinin ertelenmesi ve Komisyonumuza havalesinden sonra son imzalanan metnin kabul edilmesi daha uygun olacaktır.

Tasarının görüşmelerinin ertelenmesini, tehir edilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sağlık Bakanlığı temsilcilerine çok teşekkür ediyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: Dışişleri Kom.

Tarih: 11/02/2016

Saat:

Kayıt: Dışişleri Kom. Stenograf:

Uzman: ..... Sayfa: 6

3' üncü maddeye geçiyorum.

3.- *Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/339)*

BAŞKAN – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/339) esas numaralı Tasarı 3 Aralık 2015'te Meclise, 11 Aralık 2015'te de Komisyonumuza havale edilmiştir.

Ben sözü Sayın Büyükelçiye vermek istiyorum.

Bundan sonraki birkaç anlaşmamız ağırlıklı olarak bu alanda. Tekrara daha sonra mahal vermeyecek şekilde şimdi bir çerçeve koyabilirsiniz daha hızlı ilerleyebiliriz.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ ÜMİT YALÇIN – Sağ olun Sayın Başkan.

Benin'de yeni sefaret açtık ve bu anlaşmayı da yeni açılan sefaret ve bu çerçevede yapılan ilk ziyaretler kapsamında 2012'de Enerji Bakanımız imzalamıştı. Bu yeni sefaretlerin açılmasından sonra süratle o ülkeyle ikili ilişkilerin temel altyapısını, hukuki altyapısını oluşturacak anlaşmalar imzalıyoruz. Çünkü bu ülkelerle ilişkilerimizi farklı alanlarda, sektörlerde geliştirmek için hukuki altyapıya gerek var. Onu da anlaşmalar bize sağlıyor. Bu bakımdan, yeni sefaret açıp, yeni ilişkiler kurup bunları geliştirmek istediğimiz bu Afrika ülkesiyle de bu anlaşmayı 2012'de imzaladık. O yüzden hem bilim, teknoloji alanında iş birliği hem de esasen bu ülkelere bizim etkimiz, ilişkilerimizde oraların bilimsel kurumlarına katkımız bakımından faydalı olacağını düşündüğümüz bir anlaşma. O yüzden onaylanmasının faydalı olacağını düşünüyoruz.

Tabii, aynı şekilde, aynı kapsamdaki anlaşma Karadağ için de geçerli. Burada da iş birliğimizin hukuki altyapısını kuracak bu anlaşmayı Karadağ'da da imzaladık. Onu da 2013'te imzalamıştık. Bunun da aynı şekilde süratle kabul edilmesi ve uygulanmaya başlanması faydalı olacaktır.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN – Sayın Yalçın, teşekkür ediyorum.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında Sayın Gündoğan, siz de –çünkü birkaç anlaşma birbirinin ya aynısı ya da benzer mahiyette- bir çerçeve sunum yapmak isterseniz daha sonra tekrara girme durumunda kalmayız. Tercih sizin.

Buyurun.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI AB VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRÜ ÜNAL GÜNDOĞAN – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Biz de bu anlaşmalara hakikaten önem veriyoruz Bakanlık olarak çünkü biz bir yönüyle bilim ve teknolojiye ileri ülkelerle teknolojik ortaklıklar yaparken, yine Hükümetimizin açılımları kapsamında, diğer ülkelerle, Afrika'da, Orta Asya'da, özellikle bizim bilgi paylaşımı, bizim eriştiğimiz seviyelerin paylaşımı açısından da bu ülkelerle benzer anlaşmalar imzalamaya önem veriyoruz ve iş birlikleri kurmayı amaçlıyoruz. Bu noktada bizim görüşümüz bu kadar.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ederim.

Bu da 24' üncü Yasama Döneminden, 2013 başında aslında burada görüşülmüş, geçmiş ve bize baki olarak kalmış bir başka anlaşma.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddesini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BENİN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK İŞBİRLİĞİ PROTOKOLÜNÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 9 Temmuz 2012 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Protokolü" nün onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(1/339) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon Raporu hakkında Hatay Milletvekili Fevzi Şanverdi, İstanbul Milletvekili Ravza Kavakçı Kan, Rize Milletvekili Hasan Karal ve Şanlıurfa Milletvekili Halil Özcan'ın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Taha Özhan
Malatya

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyona: Dışişleri Kom.

Tarih: 11/02/2016

Saat:

Kayıt: Dışişleri Kom. Stenograf:

Uzman: ..... Sayfa: 7

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Muhalefet şerhi olan üyemiz, sayın vekilimiz olursa lütfen pazartesi saat 17.00'ye kadar bize ulaştırırsınlar.

Gündemin 4'üncü maddesine geçiyorum.

4.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/344)

BAŞKAN – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/344) esas numaralı Tasarı 3 Aralık 2015'te Meclise, 14 Aralık 2015'te de Komisyonumuza havale edilmiştir.

Sözü yine ben Sayın Yalçın'a veriyorum.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ ÜMİT YALÇIN – Benim buna ekleyeceğim bir şey yok Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Gündoğan...

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI AB VE DIŞİLİŞKİLER GENEL MÜDÜRÜ ÜNAL GÜNDOĞAN – Benim de bir şey yok Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ediyorum.

Bu da yine benzer şekilde 24'üncü Yasama Döneminden bize tekrar gelmiş olan bir yasa tasarısı.

Söz almak isteyen üyemiz var mı? Yok.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddesini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KARADAĞ HÜKÜMETİ ARASINDA BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 12 Nisan 2013 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(1/344) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon Raporu hakkında Adana Milletvekili Talip Küçükcan, Samsun Milletvekili Hasan Basri Kurt, Rize Milletvekili Hasan Karal ve İstanbul Milletvekili Ravza Kavakcı Kan'ın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Taha Özhan

Malatya

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Muhalefet şerhi olan vekilimiz lütfen 15 Şubat Pazartesi saat 17.00'ye kadar bize iletirsinler.

5'inci maddeye geçiyorum.

5.- Güneyde Sürdürülebilir Kalkınma İçin Bilim ve Teknoloji Komisyonuna Üye Devlet Olarak Katılım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/526)

BAŞKAN – Güneyde Sürdürülebilir Kalkınma İçin Bilim ve Teknoloji Komisyonuna Üye Devlet Olarak Katılım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/526) esas numaralı Tasarı 3 Aralık 2015 tarihinde Meclise, 11 Ocak 2016 tarihinde de Komisyonumuza havale edilmiştir.

Ben yine sözü Dışişleri Bakanlığından Sayın Büyükelçi Yalçın'a veriyorum.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ ÜMİT YALÇIN – Sağ olun Sayın Başkan.

1994'te Pakistan'da toplanan bir konferansla kurulan bir oluşum Güneyde Sürdürülebilir Kalkınma İçin Bilim ve Teknoloji Komisyonu. Biz de bunun üyesiyiz. Burada 23 ülke var; Asya ülkelerinden var, Afrika ülkelerinden var, Latin Amerika ülkelerinden var. Bunlar daha çok güney bölgesine karşılık gelen ülkeler arasında ortak projeler geliştirmek üzere oluşturulmuş bir grup. Bu amaçla

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: Dışişleri Kom.

Tarih: 11/02/2016

Saat:

Kayıt: Dışişleri Kom. Stenograf:

Uzman: ..... Sayfa: 8

ortaya çıkarılan bu çok taraflı sözleşmeyi de biz 2012'de yine İslamabad'ta imzalamışız. Hem çok taraflı olması hem de bu güney ülkeleriyle olan ilişkilerimizin geliştirilmesine katkı yapması bakımından yararlı olacağını düşündüğümüz bir anlaşma.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Gündoğan, buyurun.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI AB VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRÜ ÜNAL GÜNDOĞAN –

Ekleyecek bir görüşümüz yok Sayın Başkanım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum ben de.

Bu da yine 24'üncü Yasama Döneminden bugüne gelen bir başka anlaşma.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddesini okutuyorum:

GÜNEYDE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA İÇİN BİLİM VE TEKNOLOJİ KOMİSYONUNA ÜYE DEVLET OLARAK KATILIM ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 31 Ağustos 2012 tarihinde İslamabad'da imzalanan Güneyde Sürdürülebilir Kalkınma İçin Bilim ve Teknoloji Komisyonu (COMSATS)'na Üye Devlet Olarak Katılım Anlaşmasının onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(1/526) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon Raporu hakkında Karaman Milletvekili Recep Şeker, Rize Milletvekili Osman Aşkın Bak, Samsun Milletvekili Hasan Basri Kurt ve İstanbul Milletvekili Ravza Kavakcı Kan'ın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Taha Özhan

Malatya

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Muhalefet şerhi olan üyemiz lütfen pazartesi saat akşam beşe kadar bize iletiversinler.

Gündemin 6'ncı maddesine geçiyorum.

6.- *Türkiye Cumhuriyeti Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı Arasında Bilim, Teknoloji, Sanayi ve Girişimcilik Alanında İşbirliğini Güçlendirmeye Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/504)*

BAŞKAN – Türkiye Cumhuriyeti Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı Arasında Bilim, Teknoloji, Sanayi ve Girişimcilik Alanında İşbirliğini Güçlendirmeye Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/504) esas numaralı Tasarı 3 Aralık 2015'te Meclise, 8 Ocak 2016'da da Komisyonumuza havale edilmiştir.

Sayın Yalçın, ekleyeceğimiz bir şey var mı?

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ ÜMİT YALÇIN – Bu anlaşmayı da 2013'te imzalamıştık. Bu, özellikle kardeş Azerbaycan'la KOBİ'ler arasındaki iş birliği, organize sanayi bölgeleri, teknoloji geliştirme bölgeleri, sınıai yatırımlarla ilgili ilişkilerimiz ve iş birliğimizi geliştirmeye temel olacak bir anlaşma. Azerbaycan bunun onay sürecini tamamlamış. Bu bakımdan bizim de bugün onaylamamız son derece faydalı olacak.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Gündoğan, ekleyeceğimiz bir şey var mı?

Buyurun.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI AB VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRÜ ÜNAL GÜNDOĞAN – Sayın Başkanım, eklenecek bir görüşümüz bulunmamaktadır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Biraz önce söylendiği gibi bu da 24'üncü Yasama Döneminden gelen bir başka anlaşma.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: Dışişleri Kom.

Tarih: 11/02/2016

Saat:

Kayıt: Dışişleri Kom. Stenograf:

Uzman: ..... Sayfa: 9

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddesini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ BİLİM SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI İLE AZERBAIJAN CUMHURİYETİ İLETİŞİM VE BİLGİ TEKNOLOJİLERİ BAKANLIĞI ARASINDA BİLİM, TEKNOLOJİ, SANAYİ VE GİRİŞİMCİLİK ALANINDA İŞBİRLİĞİNİ GÜÇLENDİRMEYE YÖNELİK MUTABAKAT ZAPTININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 13 Kasım 2013 tarihinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı Arasında Bilim, Teknoloji, Sanayi ve Girişimcilik Alanında İşbirliğini Güçlendirmeye Yönelik Mutabakat Zaptı"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'nci maddesinde mutabakat zaptının imza yeri belirtilmemiş. Orada bir tashih ve hata var.

Bu eksikliği gidermek için bir önerge hazırladık, onu okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/504 esas numaralı Kanun Tasarısı'nın 1'inci maddesinde yer alan "tarihinde" ibaresinden sonra gelmek üzere "Ankara'da" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederim.

Ravza Kavakcı Kan
İstanbul

BAŞKAN – Önerge doğrultusunda değiştirilen tasarinin 1'inci maddesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddesini okutuyorum

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(1/504) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon Raporu hakkında Aksaray Milletvekili Mustafa Serdengeçti, Karaman Milletvekili Recep Şeker, İstanbul Milletvekili Azmi Ekinci ve Rize Milletvekili Osman Aşkın Bak'ın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Taha Özhan
Malatya

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Muhalefet şerhi olan vekilimiz olursa lütfen pazartesi günü saat 17.00'ye kadar bize iletirseniz.

Bilim, Sanayi Bakanlığından Sayın Gündoğan'a ben teşekkür ediyorum. Zahmet buyurdunuz.

Gündemin 7'nci maddesine geçiyoruz.

7.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/468)

BAŞKAN – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/468) esas numaralı Tasarı 3 Aralık 2015 tarihinde Meclise sunulmuş ve 5 Ocak 2016 tarihinde de Komisyonumuza havale edilmiştir.

Ben yine sözü Dışişleri Bakanlığımızdan Sayın Büyükelçi Yalçın'a veriyorum.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ ÜMİT YALÇIN – Sağ olun Sayın Başkan.

Bunu da Çin'le Ankara'da 2010 yılında imzalamıştık, o zamanki Ulaştırma Bakanımız imzalamıştı. Bu anlaşma da bizim Çin'le olan başta ticari, ekonomik ilişkiler olmak üzere bilim ve iletişim teknolojileriyle ilgili iş birliğimizi geliştirmeye katkı yapacağını düşündüğümüz bir anlaşma. Bu zabitla bilgi ve iletişim çalışma grubu da kuruyoruz Çin'le. Hem siber güvenlik hem telekom pazarı yönetimi gibi Çin'in de ileride olduğu alanlarda bir tecrübe paylaşımına yardımcı olacak. Çin bunu onayladı. Bizim de bu anlaşmayı süratle onaylamamız son derece faydalı.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Ulaştırma Bakanlığından Sayın Orhan Birdal, buyurun.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ ORHAN BİRDAL – Sayın Komisyonu saygıyla selamlıyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: Dışişleri Kom.

Tarih: 11/02/2016

Saat:

Kayıt: Dışişleri Kom. Stenograf:

Uzman: ..... Sayfa: 10

Efendim, az önce Dışişleri Bakanlığımızın da belirttiği gibi bu bir mutabakat zaptı, iş birliği anlaşması. İçinde çok çeşitli haberleşme ve iletişimle ilgili konuları barındırıyor siber güvenlikle telekom pazarına varıncaya kadar. Dolayısıyla anlaşmanın imzalanmasını biz de uygun görüyoruz.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Biraz önce zikredildiği gibi bu da 2012’de Komisyon tarafından görüşülmüş.

Tasarının tümü üzerine görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1’inci maddesini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE ÇİN HALK CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ ALANINDA İŞBİRLİĞİ İÇİN MATUBAKAT ZAPTININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 8 Ekim 2010 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptı”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sözcülerle ilgili önergeyi dinleyelim, buyurun.

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(1/468) esas numaralı Kanun Tasarısı’nın Komisyon Raporu hakkında Samsun Milletvekili Hasan Basri Kurt, Adana Milletvekili Talip Küçükcan, Hatay Milletvekili Fevzi Şanverdi ve Rize Milletvekili Hasan Karal’ın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Taha Özhan

Malatya

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Muhalefet şerhi olan vekillerimiz, lütfen, pazartesi saat 17.00’ye kadar Komisyonumuza iletiversinler.

Gündemin 8’inci maddesine geçiyorum.

8.- *Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve E-Devlet Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/566)*

BAŞKAN – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve E-Devlet Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/566) esas numaralı Tasarı 3 Aralık 2015 tarihinde Medise sunulmuş, 22 Ocak 2016 tarihinde Komisyonumuza haval e edilmiştir.

Ben sözü yine Sayın Yalçın’a vermek istiyorum.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ ÜMİT YALÇIN – Sayın Başkanım, söz konusu mutabakat zaptını 2012’de yine Ankara’da imzalamıştık. O zamanki Ulaştırma Bakanımızla Bulgaristan’ın Ulaştırma ve Bilgi Teknolojileri Bakanı imzalamıştı.

Bulgaristan bu zaptın onay sürecini tamamlamış. Tabii, bizim bu anlaşmayla hem bilgi iletişim teknolojileri hem bunların altyapı tesislerinin planlanmasıyla ilgili tecrübe paylaşımı, hem e-devlet, e-ticaret, e-sağlık gibi alanlarda ortak projeler geliştirme veya bunların teşvik edilmesi bakımından yararlı ve işlevi olan bir anlaşma. O yüzden onaylanmasının yararlı olacağını düşünüyoruz.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim,

Sayın Birdal.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ ORHAN BİRDAL – Herhangi bir husus bulunmamaktadır ilave edeceğimiz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Bu da biraz önce zikredildiği gibi yine 24’üncü Yasama Dönemi’nden gündemimize gelen bir başka anlaşma.

Tasarının tümü üzerine görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1’inci maddesini okutuyorum:

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: Dışişleri Kom.

Tarih: 11/02/2016

Saat:

Kayıt: Dışişleri Kom. Stenograf:

Uzman: ..... Sayfa: 11

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BULGARİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ VE E-DEVLET ALANINDA İŞBİRLİĞİ İÇİN MUTABAKAT ZAPTININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 20 Mart 2012 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve E-Devlet Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptı"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sözcülerle ilgili önergeyi dinleyelim.

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(1/566) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon Raporu hakkında İstanbul Milletvekili Serap Yaşar, Rize Milletvekili Osman Aşkın Bak, İstanbul Milletvekili Ravza Kavakçı Kan, Hatay Milletvekili Fevzi Şanverdi'nin özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Taha Özhan

Malatya

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Muhalefet şerhi olan üyemiz olursa pazartesi saat 17.00'ye kadar lütfen bizlere ulaştırırsınlar.

Gündemin 9'uncu maddesine geçiyorum.

9.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliğine Yönelik Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/506)

BAŞKAN – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliğine Yönelik Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/506) esas numaralı Tasarı 3 Aralık 2015 tarihinde Meclise, 8 Ocak 2016 tarihinde de Komisyonumuza havale edilmiştir.

Sözü yine ilk olarak Dışişleri Bakanlığında Sayın Yalçın'a vermek istiyorum.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ ÜMİT YALÇIN – Sağ olun Başkan.

Bu anlaşmayı 2008'de imzalamıştık. Bu, özellikle Yemen'in kalkınmasına destek olacak, ekonomisinin geliştirilmesine destek olacak TİKA katkılarıyla ilgili, ona hukuki temel teşkil edecek bir mutabakat. Tabii, şu anda Yemen'in içinde bulunduğu durum hazin bir durum. Bu anlaşmanın onaylanması bizi önümüzdeki dönemde Yemen'de oluşacak ve ümit ettiğimiz istikrarlı yeni döneme hazırlamış olacak. Şu anda tanıdığımız ve siyasi süreci de götüren bir meşru hükümet var. O yüzden, anlaşmayı onaylarsak ve siyasi süreç de olumlu tamamlanırsa Yemen'in kalkınmasına ki Yemen'in bundan sonraki ilk ihtiyacı olacak şey yeniden yapılanması, kalkınması olacak, hizmet edecek bir anlaşma.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

TİKA'dan Sayın Başkan Yardımcısı Polat, buyurun.

TİKA BAŞKAN YARDIMCISI SÜREYYA POLAT – Efendim, buradaki insani yardımlar devam ediyor. Dolayısıyla, oradaki gelişme düzeldiği takdirde, altyapı, eğitim, sağlık gibi kalkınma yardımlarının daha hızlanacağını ümit ediyoruz. Şu anda insani boyuttaki yardımlarda bulunuyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Bu da, yine, 2012 Mayıs ayında burada görüşülüp, ardından bize kalan bir başka tasarı.

Tümü üzerine görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddesini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE YEMEN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA KALKINMA İŞBİRLİĞİNE YÖNELİK MUTABAKAT MUHTIRASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 16 Mayıs 2008 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliğine Yönelik Mutabakat Muhtırası"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: Dışişleri Kom.

Tarih: 11/02/2016

Saat:

Kayıt: Dışişleri Kom. Stenograf:

Uzman: ..... Sayfa: 12

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(1/506) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon Raporu hakkında Mardin Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı, Rize Milletvekili Osman Aşkın Bak, İstanbul Milletvekili Azmi Ekinci ve Şanlıurfa Milletvekili Halil Özcan'ın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Taha Özhan

Malatya

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Muhalefet şerhi olan üyemiz olursa, lütfen, pazartesi saat 17.00'ye kadar büromuza iletiversinler.

Gündemin 10'uncu maddesine geçiyorum.

10.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/527)

BAŞKAN – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/527) esas numaralı Tasarı 3 Aralık 2015'te Meclise, 11 Ocak 2016 tarihinde de Komisyonumuza havale edilmiştir.

Ben sözü Sayın Yalçın'a vermek istiyorum.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ ÜMİT YALÇIN – Sayın Başkan, bu da deminki anlaşma gibi TİKA'nın Ürdün'de yapacağı faaliyetlere temel teşkil edecek bir anlaşma.

Ekim 2015'te imzalanmış, o yüzden süratle de gündeme getirdiğiniz için de teşekkür ediyoruz. Bunun da onaylanması bizim Ürdün'le ilişkilerimizde, özellikle Ürdün'ün ekonomik, teknik kalkınmasına bizim yapacağımız hizmetlere temel teşkil edecek.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Ben, TİKA temsilcisi Sayın Başkan Yardımcısına söz vermek istiyorum.

Yalnız, bu TİKA'yla ilgili birkaç şey gelmiş oldu buraya. Cezayir'le ilgili de sizin peşinde olduğunuz bir mesele var ama ısrarla ben söylememe rağmen, Başbakanlıktaki takibi yapılmamış, onu biz yapamayız, onu TİKA kendisi yapacak ilgili Başbakan Yardımcısıyla. Ancak o şekilde buraya hızlı bir şekilde gelebilir, onu da hatırlatmış olayım. Yani şu an birkaç tane TİKA'yı ilgilendiren tasarımı görüşüyoruz.

Buyurun.

TİKA BAŞKAN YARDIMCISI SÜREYYA POLAT – Ürdün'de faaliyetlerimiz devam ediyor. Birkaçını misal verecek olursak: Amman'da gençlik merkezi tadilat, tefrişatı yapıldı. Çeşitli araçlar, gereçler temin edildi, Ürdünlü hastaların ülkemizde tedavisi sağlandı. Özellikle Hicaz demir yolu Amman tren istasyonunun restorasyonu inşası için projeler çalışması başlatıldı. Ayrıca, metin tadilatı yapıldı. Suriyeli mültecilerin kamplarında gıda ve battaniye dağıtımı yapıldı. Ürdün Maan Merkez Camii rölöve çalışmaları başlatıldı. Gene Hicaz Demir Yolu tren istasyonu restorasyonu projesi çizimi yapıldı, spor kulüplerinin tadilatı yapıldı. Ürdün Güreş Federasyonuna destek verildi. Ürdün Türk dili ve edebiyatı bölümü tadilatı yapıldı, hakemlerin eğitimleriyle ilgili Türkiye'de çalışmalar yapıldı. Bunun gibi bir sürü çalışmamız devam etmektedir. Özellikle öğrenci yurdu inşaatı, orada okumakta olan Türk öğrencilerin barınmalarına imkân verecek bir öğrenci evi yurdu inşaatını da planlamaktayız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim, sağ olun.

Tasarının tümü üzerine görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE ÜRDÜN HAŞİMİ KRALLIĞI HÜKÜMETİ ARASINDA KALKINMA İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 22 Ekim 2015 tarihinde Amman'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması"nın Onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: Dışişleri Kom.

Tarih: 11/02/2016

Saat:

Kayıt: Dışişleri Kom. Stenograf:

Uzman: ..... Sayfa: 13

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(1/527) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon Raporu hakkında Karaman Milletvekili Recep Şeker, Rize Milletvekili Osman Aşkın Bak, Samsun Milletvekili Hasan Basri Kurt ve İstanbul Milletvekili Ravza Kavakcı Kan'ın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Taha Özhan

Malatya

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyemiz olursa pazartesi saat 17.00'ye kadar lütfen bize iletversinler.

11'inci maddeye geçiyorum.

11.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/572)

BAŞKAN – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/572) esas numaralı Tasarı 3 Aralık 2015'te Meclise, 28 Ocak 2016'da da Komisyonumuza havale edilmiştir.

Sayın Yalçın, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ ÜMİT YALÇIN – Sayın Başkan, değerli komisyon üyeleri; bu da kardeş Pakistan'la imzaladığımız ve yine TİKA'nın faaliyetleri, ofisi, bunlarla ilgili hukuki altyapıyı oluşturan bir anlaşma. Pakistan'a zaten hem TİKA hem diğer kanallardan yardımlarımız, desteğimiz sürüyor. Özellikle burada TİKA'nın projelerine ve eğitim sağlık alanındaki altyapı çalışmalarına destek olacak bir anlaşma bu. Pakistan da bunun onay işlemini tamamlamış. O yüzden, bizim de bu anlaşmanın iç sürecini tamamlamamız faydalı olacak.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

TİKA temsilcisi Sayın Polat, ekleyeceğimiz bir şey var mı bir öncekinden farklı.

TİKA BAŞKAN YARDIMCISI SÜREYYA POLAT – Gene burada da yapmakta olduğumuz sağlık, eğitim, kültür, sosyal, ekonomik altyapının geliştirilmesi, idari ve sivil altyapının geliştirilmesi, kapasite geliştirilmesi programları devam ediyor. Acil ve insani yardım çalışması devam ediyor. 2010 yılından beri orada yatırımlarımız var, özellikle sağlıkta çocuk hastanesi ve diğer hastanelerin inşaatları yapıldı, şu anda çalışmaya başladılar.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim, sağ olun.

Tasarının tümü üzerine görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddesini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE PAKİSTAN İSLAM CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA İŞBİRLİĞİ PROTOKOLÜNÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 13 Ekim 2010 tarihinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Protokolü" nün onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(1/572) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon Raporu hakkında İstanbul Milletvekili Azmi Ekinci, Rize Milletvekili Osman Aşkın Bak, Şanlıurfa Milletvekili Halil Özcan ve Mardin Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı'nın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Taha Özhan

Malatya

Dışişleri Komisyonu Başkanı

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: Dışişleri Kom.

Tarih: 11/02/2016

Saat:

Kayıt: Dışişleri Kom. Stenograf:

Uzman: ..... Sayfa: 14

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Muhalefet şerhi olan üyemiz olursa pazartesi saat 17.00'ye kadar bize iletiversinler.

Gündemin 12'nci maddesine geçiyorum.

12.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cibuti'de TİKA Program Koordinasyon Ofisi Kurulmasına ve Teknik İşbirliğine Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/578)

BAŞKAN – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cibuti'de TİKA Program Koordinasyon Ofisi Kurulmasına ve Teknik İşbirliğine Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı.

(1/578) esas numaralı Tasarı 3 Aralık 2015 tarihinde Meclise sunulmuş, 28 Ocak 2016 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

Ben sözü Sayın Yalçın'a vermek istiyorum.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ ÜMİT YALÇIN – Sayın Başkan, bu da yine TİKA'yla ilgili bir anlaşma, 2015'te imzalamıştık. Cibuti onay sürecini tamamlamış. Cibuti'nin konumu itibarıyla da hem Kızıl Deniz hem Aden Körfezi geçişinde stratejik önemde bir yer hem deniz ticaret yolları bakımından hem oradaki Afrika Boynuzu bakımından önemli bir liman ülkesi. Biz de sefareti yeni açtık. Bu yüzden ilişkileri süratle geliştirmek, o stratejik konumda, özellikle başta TİKA olmak üzere bu ülkenin kalkınmasına yardımcı olmak ve ilişkilerimizi geliştirmek açısından yararlı bir anlaşma olacağına inanıyoruz.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Polat, buyurun.

TİKA BAŞKAN YARDIMCISI SÜREYYA POLAT – Yine orada da 2014'ten beri çalışmalarımız devam ediyor. Öğrenci yurdu tefrişi, su ve saturasyon işleri, su eğitimleri oradaki suyla ilgili, ayrıca oranın valisi olan, Osmanlı döneminde, Burhan Bey caddesinin rehabilitasyonu ve orada bir Türk anıtının yapılması. Ayrıca Ahmet Mazhar Bey şehitlik abidesinin yapım işi devam ediyor. Orada kadınlarla ilgili Balbala Kadın Meslek Edindirme Merkezi kuruldu. Cumhurbaşkanının eşi nezaretindeki, oradaki diğer kadınlara ilgili çalışmalarla da şu anda faaliyetlerimiz devam ediyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ederim.

Tasarın tümü üzerin görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddesini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE CİBUTİ CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA CİBUTİDE TİKA PROGRAM KOORDİNASYON OFİSİ KURULMASINA VE TEKNİK İŞBİRLİĞİNE DAİR PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞU HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 24 Ocak 2015 tarihinde Cibuti'de imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cibuti'de TİKA Program Koordinasyon Ofisi Kurulmasına ve Teknik İşbirliğine Dair Protokol"ün onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(1/578) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon Raporu hakkında Hatay Milletvekili Fevzi Şanverdi, İstanbul Milletvekili Ravza Kavakçı Kan, Rize Milletvekili Hasan Karal ve Şanlıurfa Milletvekili Halil Özcan'ın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Taha Özhan

Malatya

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Muhalefet şerhi koymak isteyen üyemiz olursa pazartesi saat 17.00'ye kadar bize ulaştırırsınlar.

Gündemin 13'üncü maddesine geçiyorum.

13.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Mali İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/581)

BAŞKAN – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Mali İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: Dışişleri Kom.

Tarih: 11/02/2016

Saat:

Kayıt: Dışişleri Kom. Stenograf:

Uzman: ..... Sayfa: 15

(1/581) esas numaralı tasarı 3 Aralık 2015'te Meclise, 28 Ocak 2016'da da Komisyonumuza havale edilmiştir.

Ben yine sözü Sayın Yalçın'a veriyorum, ekleyeceğimiz yeni bir şey var mı?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ ÜMİT YALÇIN – Bu da TİKA'yla ilgili olduğu için ekleyeceğim bir şey yok Sayın Başkan. Aynı amaçla imzalanmış bir anlaşma. Onun da süratle onaylanması faydalı olacak.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Polat, buyurun.

TİKA BAŞKAN YARDIMCISI SÜREYYA POLAT – Önceden de olduğu gibi burada da kapasite geliştirme, eğitim, altyapının iyileştirilmesi gibi karşılıklı iş birliğinin geliştirmek üzere ofisimiz orada faaliyetini sürdürmektedir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Tasarının tümü üzerine görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddesini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE KENYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA TEKNİK VE MALİ İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 8 Nisan 2014 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Mali İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sözcülerle ilgili önergeyi dinleyelim:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(1/581) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon Raporu hakkında İstanbul Milletvekili Serap Yaşar, Rize Milletvekili Osman Aşkın Bak, İstanbul Milletvekili Ravza Kavakcı Kan ve Hatay Milletvekili Fevzi Şanverdi'nin özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Taha Özhan

Malatya

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Muhalefet şerhi olan üyemiz olursa lütfen pazartesi saat 17.00'ye kadar bize iletiversinler.

14'üncü maddeye geçiyorum.

14.- Gelişen Sekiz Ülke Ekonomik İşbirliği Örgütü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/534)

BAŞKAN – Gelişen Sekiz Ülke Ekonomik İşbirliği Örgütü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

Sayın Polat, teşekkür ederiz.

(1/534) esas numaralı Tasarı 3 Aralık 2015'te Meclise, 18 Ocak 2016'da da Komisyonumuza havale edilmiştir.

Ben sözü Sayın Yalçın'a vermek istiyorum.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ ÜMİT YALÇIN – Sayın Başkan, Gelişen Sekiz Ülke Ekonomik İşbirliği Örgütü Şartı'nı 2012'de İslamabad'da, orada yapılan D8 zirvesi sırasında ülkeler imzalamıştı. Bu metinle söz konusu örgütlenmenin şartı oluşturulmuş olacak. Şu ana kadar Mısır, İran ve Pakistan bunları onaylamış ve iç onay sürecini tamamlamış. Bizim de bunu tamamlamamız esasen faaliyetleri sürmekte olan ve merkezi de İstanbul'da olan bu örgütün hukuki şartını da tamamlamış olmamıza yardımcı olacak.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Bu da 24'üncü Yasama Döneminden bize devreden bir başka tasarılarından bir tanesiydi.

Buyurun Sayın Salıcı.

OĞUZ KAN SALICI (İstanbul) – Sayın Yalçın, bu gelişmekte olan, gelişen sekiz ülke... Yanlış hatırlamıyorsam rahmetli Erbakan'ın ortaya atmış olduğu bir fikir ve o fikir etrafında daha sonra koalisyon hükümeti sırasında ilk yapılan icraatlardan bir tanesi. Bu gelişen sekiz ülke iş birliğinin 1997'den bu yana ortaya koymuş olduğu somut bir iş birliği, somut bir başarı var mıdır? Birinci sorum bu.

İkinci sorum, Mısır, bizim büyükelçi bulundurmadığımız ülkelerden bir tanesi, oradaki Türkiye dâhil sekiz ülkeden de bir tanesi. Mısır'la bu ilişkiler bu çerçeveye içi nasıl devam edecek?

Üçüncüsü, Türkiye birçok uluslararası örgüte üye ekonomik anlamda da, yatırım anlamında da ya da uluslararası ilişkiler anlamında da. Gelişen sekiz ülke, Türkiye'nin bu alandaki hangi boşluğunu doldurmakta?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: Dışişleri Kom.

Tarih: 11/02/2016

Saat:

Kayıt: Dışişleri Kom. Stenograf:

Uzman: ..... Sayfa: 16

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Yalçın.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ ÜMİT YALÇIN – Sağ olun Sayın Başkan.

Sayın Vekilim, öncelikle Mısır'la söze başlayayım. Malum ilişkilerin malum seyri nedeniyle büyükelçimiz orada değil ama büyükelçiliğimiz, bir maslahatgüzarımızla faaliyette. İkili ilişkilerimizi de maslahatgüzar seviyesinde de olsa büyükelçilerin hatta İskenderiye'deki konsolosluğumuz ve onların İstanbul'daki konsolosluğuyla sürdürme ve normal seviyesine de getirme gayreti içindeyiz. Bu Gelişen Sekiz 97'den beri ve merkezi İstanbul'da olan bir örgütlenme. Dediğiniz gibi zaman zaman etkin olamamış bir örgüt. Bizim de amacımız zaten bu Şart'la birlikte ağırlıklı olarak "güney-güney" dediğimiz güney ülkeleri arasındaki diyalogu, biraz önce başka bir anlaşmasını imzaladığımız Güney'in kalkınmasına ilişkin anlaşmada da gördüğümüz üzere, ilişkileri daha yoğunlaştırmak. Tabii, birçok bölgesel örgüt var, doğru söylüyorsunuz ve bunlar arasında bazen duplikasyon dediğimiz şeyler de olabiliyor ama buradaki kuruluş amacından sonra bu örgütün geçmişteki daha atıl durumunu bu defa daha aktif duruma geçirmek amacıyla oluşturulmuş bir mutabakat bu. Kendi aralarında, tabii, bu D8 ülkesi ülkeler geçmiş zaman içerisinde özellikle iletişim, bilgi, maliye, bankacılık, tarım ve sağlık alanında çeşitli mutabakatlar yapmışlar. Bazıları işlemiş. Bunları daha etkin kılmak bizim de görevimiz. Şimdi, biz, bizim Bakanlıkta da bu D8'le ilgili, diğer merkezi Tahran'da olan Ekonomik İşbirliği Örgütüyle ilgili, hatta bu İSEDAK gibi örgütleri belli bir departmanda tutup, ayırıp, onları daha aktif hâle getirmek ve bu konuda bu örgütlerin içini daha da dolduracak ve efektif kılacak çalışmalar yapmayı amaçlıyoruz. Bu, Mayıs 2006'da Bali'de yapılan bir zirvede de bu ülkeler arasında bir tercihli ticaret anlaşması imzalanmış, ülkeler bunu onaylamışlar. Buna göre, hatta, taviz listeleri falan tamamlanmış. Bir, galiba, Malezya var, o da tamamlamak üzere. Umduğumuz gibi hızlı ve efektif olmasa da gayretlerimizle bu örgütü ve örgütteki ülkelerin arasındaki örgüt çerçevesindeki ilişkileri geliştirme gayreti içindeyiz.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

OĞUZ KAAAN SALICI (İstanbul) – Başkanım, bir sorum daha var.

BAŞKAN – Buyurun.

OĞUZ KAAAN SALICI (İstanbul) – Belki bunu hemen burada cevaplayabilirsiniz ama bu Gelişen Sekiz Ülke iş birliğiyle alakalı Türkiye ne kadar kaynak ayırıyor, merkez Türkiye'de ve diğer ülkelere bir kaynak aktarımı var mı? Bunu bilgi notu olarak da verebilirsiniz.

Teşekkür ederim.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ ÜMİT YALÇIN – Bende var onunla ilgili bilgi.

Diğer ülkeler katkı yapıyorlar. Onların ne yaptığını da size arz edebiliriz sonra. Bizdeki, mesela 2015 var tabii, D8 bütçesine 2015 için 494 bin TL katkı payı ödemişiz. Diğer ülkeler de herhâlde üç aşağı beş yukarı benzeri ödüyorlar. Size gönderebilirim onları.

OĞUZ KAAAN SALICI (İstanbul) – Bir şey daha var.

2015'te 494 bin Türk lirası yani böyle bir örgüt yok, bu onu ifade ediyor. Yani 494 bin liralık ana ülke Türkiye, merkez ülke Türkiye, sekreterlik Türkiye'de kurulu, diğer sekiz ülkenin de yaptığı katkılar herhâlde komik rakamlar boyutundadır. Böyle bir örgüt fiilen yok demektir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Tasarının tümü üzerine görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddesini okutuyorum:

GELİŞEN SEKİZ ÜLKE EKONOMİK İŞBİRLİĞİ ÖRGÜTÜ ŞARTININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE-1 (1) 22 Kasım 2012 tarihinde Islamabad'da imzalanan "Gelişen Sekiz Ülke Ekonomik İşbirliği Örgütü Şartı"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(1/534) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon Raporu hakkında Aksaray Milletvekili Mustafa Serdengeçti, Karaman Milletvekili Recep Şeker, İstanbul Milletvekili Azmi Ekinci ve Rize Milletvekili Osman Aşkın Bak'ın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Taha Özhan

Malatya

Dışişleri Komisyonu Başkanı

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: Dışişleri Kom.

Tarih: 11/02/2016

Saat:

Kayıt: Dışişleri Kom. Stenograf:

Uzman: ..... Sayfa: 17

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Muhalefet şerhi olan üyemiz, lütfen, pazartesi saat 17.00'ye kadar bize iletiversinler.

Gündemin 15'inci ve son maddesine geçiyorum.

15.- Türkiye Cumhuriyetine Şanhay İşbirliği Örgütünün Diyalog Ortağı Statüsü Tanınmasına İlişkin Muhtıranın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/588)

BAŞKAN – Türkiye Cumhuriyetine Şanhay İşbirliği Örgütünün Diyalog Ortağı Statüsü Tanınmasına İlişkin Muhtıranın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/588) esas numaralı Tasarı 3 Aralık 2015'te Meclise, 5 Şubat 2016'da Komisyonumuza havale edilmiştir.

Ben sözü yine Sayın Yalçın'a veriyorum ilk olarak, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ ÜMİT YALÇIN – 2013'te imzaladığımız bir mutabakat belgesi bu. Bu da Avrasya coğrafyasında dünya siyasetine yön veren önemli merkezlerden birisi. Avrasya coğrafyası ve gruba da üye ülkelerle zaten hepsiyle yakın ilişkilerimiz var. Onlardan ayrı olarak bu örgüte diyalog ortağı olmak suretiyle örgütün faaliyetlerine de katılmak ve özellikle bölgesel güvenlik, terörle mücadele, yasa dışı uyuşturucu üretimi, dolaşımı, uluslar ötesi organize suçlarla mücadele gibi konularda o grup içerisinde, faaliyetler içerisinde yer almak ve bölgeye ilişkin bu konulardaki iş birliği faaliyetlerine katkı sağlamak amacıyla bu ortaklık statüsünün hukuki zeminini oluşturmak için imzalanmış bir mutabakat. Bu şekilde bu Şanhay İşbirliği Örgütü çerçevesinde düzenlenecek faaliyetlere davet edilmemiz söz konusu olabilecek. Başka ülkeler de bu gruba ya diyalog ortağı olmuş ya ilgi göstermekte, İran gibi, Hindistan gibi, Pakistan, Moğalistan, Afganistan gibi. Bu bakımdan, bu grup içerisine diyalog ortağı olmamızın ve böyle bir statünün hukuki zemininin sağlanmasının önemli olduğuna inanıyoruz.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sağ olun.

Bu da 2013'te Komisyonumuzda görüşülüp Genel Kurula gönderilmiş bir başka tasarı.

Söz almak isteyen...

Buyurun Sayın Salıcı.

OĞUZ KAN SALICI (İstanbul) – Sayın Yalçın, bizim Şanhay İşbirliği Örgütüne ilgilimiz nereden kaynaklanıyor yani Türkiye neden böyle bir ilgi, alaka gösteriyor Şanhay İşbirliği Örgütüne?

Üye devletlere baktığımız zaman, Türkiye'nin demokratik rejimiyle uyuşmayan üye devletler olduğunu görüyoruz, bir.

İkincisi, Türkiye'nin birçok kanunla da ifade edilen ya da siyasi partilerin programlarında da ifade edilen temel amaçlarından bir tanesi Avrupa Birliği üyesi olmak ki şu dönemde de o süreç hızlandırılmış, daha doğrusu hızlandırılmaya çalışılıyor. Avrupa Birliğiyle Şanhay İşbirliği Örgütünün arasında bir tür, birbirinin alanına giren yani rakip olabilecek örgütler olduğu çok açık. Şanhay İşbirliği Örgütünün askerî boyutta bir yapılanması olmamakla birlikte olursa da NATO'ya rakip olacak bir örgütlenme ki Türkiye de bir NATO ülkesi aynı zamanda.

Üçüncüsü, dönemin başbakanı ama şu anda Cumhurbaşkanımız olan Tayyip Erdoğan tarafından Türkiye'nin Şanhay İşbirliği Örgütüne katılmak istediği defalarca Sayın Putin'le yapılan görüşmeler sırasında televizyon kameraları önünde ifade edildi. Türkiye'nin bu istek ve arzusu neden kaynaklanıyor ve Türkiye dışında Şanhay İşbirliği Örgütüne katılarak ya da katılmayı talep ederek Avrupa Birliğini yedeklemeyi mi düşünüyor?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Yalçın. Kısaca alalım.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ ÜMİT YALÇIN – Sağ olun Sayın Vekilim.

Türkiye'nin, bu Şanhay İşbirliği Örgütüne diyalog ortağı olmasındaki ana sebep çok boyutlu sürdürdüğü politikanın bir başka vechesi. Nasıl Afrika açılımı, Latin Amerika açılımı yapıyor, nasıl D8'den Ekonomik İşbirliği Örgütüne, İslam İşbirliği Teşkilatından Pasifik Adaları Örgütüne veya Latin Amerika örgütlerine gözlemci oluyorsa bunu da o şekilde değerlendirmek gerekiyor. Herhangi bir stratejik hedefin alternatifi olarak değil dünyanın farklı bölgelerinde oluşturulmuş örgütlenmelerde yer almak, orada nasıl bir statü o örgüte girmemize veya örgütü takip etmemize veya örgütün faaliyetlerine katkı yapmak veya etkileşim içinde olmamıza yardımcı oluyorsa böyle bir statüyü koalamak, takip etmek, onu elde etmek amacıyla düşünülmüş bir inisiyatif.

O yüzden, Şanhay İşbirliği Örgütüne diyalog ortağı olurken üyelerin kompozisyonu da bizim zaten ilişkide olduğumuz, çok değişik, tuhaf ülkeler değil. Kırgızistan'dan Kazakistan'a, Özbekistan'dan Moğolistan'a ilişki içinde olduğumuz ülkeler. Şimdi, diyalog ortağı bizim gibi Sri Lanka'da olacak. Pakistan, Afganistan bağlamında ve bu örgütün faaliyette bulunduğu coğrafya itibarıyla ihmal edemeyeceğimiz bir coğrafya ve esasen örgütün faaliyet gösterdiği alanlar bizim de üçlü, çoklu İstanbul süreci, Asya'nın kalbi gibi süreçlerle takip ettiğimiz süreçler. Bunlar arasında bir tamamlayıcılık ve Türkiye'nin de burada da faaliyetlerde olmasını sergilemek amacıyla düşünülmüş. O yüzden, hani, bir stratejik tercih veya bir öncelik amacı güttüğünü düşünmüyorum. Çok taraflı politikanın bu örgüt içerisinde de yansımaları olarak düşünüyorum.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

OĞUZ KAN SALICI (İstanbul) – Sayın Yalçın, ben, tabii ki şu anda Şanhay İşbirliği Örgütüne üye olan ülkeleri tuhaf ülkeler olarak nitelendirmedim. Bunlar tabii ki hayatın gerçeği ama demokratik rejimi olmayan ülkeler olarak değerlendirdim ki siz kendi

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: Dışişleri Kom.

Tarih: 11/02/2016

Saat:

Kayıt: Dışişleri Kom. Stenograf:

Uzman: ..... Sayfa: 18

bünyenize uymayan bir örgütlenmeye, stratejik bir örgütlenmeye üye oluyorsanız onun kendi rejiminizle de uyumlu olması gerekir. Bu, genel bir uluslararası siyaset gerçeğidir.

İkincisi, bizim Şanhay İşbirliği Örgütüne diyalog ortağı olmamızla ilgili ciddi bir problem yok. Bunun gibi birçok organizasyonun içinde Türkiye olabilir, gözlemci statüsünde bulunabilir ya da başka örgütlenmelerde olabilir. Fakat Sayın Başbakanın, şu anki Sayın Cumhurbaşkanının ağzından ifade edilen şey, bizim oraya doğrudan kurucu ortak olmamızdı. Şimdi, Şanhay İşbirliği Örgütüne kurucu ortak olmak ile Avrupa Birliği'ne kurucu üye ya da üyelere bir tanesi olmak arasında bir çelişki yok mudur?

BAŞKAN – Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ ÜMİT YALÇIN – Sayın Başkan, ekleyecek bir şeyim yok. Şanhay İşbirliği Örgütüne üyelik başvurumuz yok, diyalog ortağı olmak için bu anlaşmayı imzaladık.

Arz ederim.

BAŞKAN – Evet. Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİNE ŞANHAY İŞBİRLİĞİ ÖRGÜTÜNÜN DİYALOG ORTAĞI STATÜSÜ TANINMASINA İLİŞKİN MUHTIRANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 26 Nisan 2013 tarihinde Almatı'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti'ne Şanhay İşbirliği Örgütünün Diyalog Ortağı Statüsü Tanınmasına İlişkin Muhtıra"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(1/588) esas numaralı Kanun Tasarısının komisyon raporu hakkında Adana Milletvekili Talip Küçükcan, Samsun Milletvekili Hasan Basri Kurt, Rize Milletvekili Hasan Karal ve İstanbul Milletvekili Ravza Kavakcı Kan'ın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Taha Özhan

Malatya

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Muhalefet serhi olan vekillerimiz lütfen pazartesi 17.00'ye kadar bize iletinler.

Dışişleri Komisyonunun 26'ncı Yasama Dönemi Birinci Yasama Yılı 17'nci toplantısını kapatıyorum. Bir sonraki toplantımızı 17 Şubat 2016 Çarşamba günü saat 11.00'de yapmayı planlıyoruz.

Hepinize sabrınız için çok teşekkür ediyorum.

Kapanma Saati: 12.05

